

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vsejeto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor snaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se osmanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljno posiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vogove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalno hinavstvo.

Dne 24. maja in 7. junija so se pred ljubljansko kazino zgodile demonstracije. Kdor jih je videl, tisti ve, da ni bilo nič posebnega, in da Nemci celo zadevo silno pretiravajo, kajti take demonstracije se dogajajo drugod prav pogostoma, ne da bi kdo zaradi njih zagnal tak vik in krik, kakor so to storili naši Nemci.

Demonstracije je vsak razumen človek obsojal in obsojali sta jih tudi obe slovenski stranki v deželi, odločno in očitno in brez vsakega za-družka.

Toda čim se je nekoliko polegla razburjenost, ki so jo provzročile te demonstracije, že so začeli klerikalci svojo staro igro, začeli so namreč fruktificirati te demonstracije in iz njih pokovati politični kapital za svojo stranko. To se je zlasti pokazalo v sredo, ko je »Slovenec« priobčil notico, v kateri govorí o interpelaciji barona Schwegla za stran ljubljanskih demonstracij. Sicer smo tisto interpelacijo v »Narodu« krepko ožigali, a vendar bi nas »Slovenec« najraje dolžil, da se z njo strinjam, ali da je narodno-napredna stranka sama naročila.

Lahko je uganiti, kaj »Slovenec« s tem namerava: rad bi si pridobil simpatij v narodnih krogih. Zato je ognril plaš narodnega radikalizma in skuš sedaj omenjene demonstracije, ki jih je v začetku tako ostro obsojal, fruktificirati zase in za svojo stranko.

Tudi tu — kakor vedno — igrajo klerikalci grdo komedijo in je vse njih početje hinavsko, da bolj ne more biti, kajti tudi v tej zadevi govore v Ljubljani drugače, na Dunaju pa zopet drugače, v Ljubljani se delajo radikalci, na Dunaju pa nedolžne ovčice.

Srečen slučaj je nanesel, da smo danes v položaju to pojasniti.

Te dni se je vršil na Dunaju shod zastopnikov avstrijskih mest, takoj imenovani »Städtetag«, katerega se je udeležil tudi ljubljanski župan Hribar. Na tem shodu je du-

najski župan dr. Lueger povedal županu Hribarju, da je izvedel od krščanskih socialistov, da ljubljanskih demonstracij niso uprizorili klerikalci, nego da jih je uprizorila narodno-napredna stranka. Lueger pač ne prihaja v dotiku z drugimi slovenskimi krščanskimi socialisti, kakor s klerikalnimi poslanci, in zato čisto nič ne dvomimo, da so mu slovenski klerikalni poslanci natvezili, da je ljubljanske demonstracije uprizorila narodno-napredna stranka.

Ne bomo govorili o tem, kako malo moško in značajno je že to, če kaka stranka uprizori demonstracijo in potem pa taji, da je ž njo v kaki zvezi. Grdo je pa gotovo, da klerikalna stranka, ki je sama pravzročila demonstracije, drugim podtika krvido.

To pa tudi kaže vse narodno hinavstvo klerikalne stranke. V Ljubljani se dela radikalno-narodno, preliva cele potoke črnila, zabavlja na vse strani in zlasti na narodno-napredna stranko, češ, da ta še na Schweglovo interpelacijo ne da zadosti ostrega odgovora, na Dunaju pa lazijo klerikalni poslanci okrog dr. Luegerja in ga zagotavljajo, da slovenski klerikalci ljubljanskim Nemcem niti lasu niso skrivili, in da je vseh demonstracij kriva samo narodno-napredna stranka. In Lueger je poštenjakom seveda verjel, saj vendar ve, da so v narodnem oziru mladči, da imajo narodnost samo na jeziku, v srcu pa samo — klerikalstvo.

Ta slučaj pač kaže, kaki intrigantje so naši klerikalci, kaže pa tudi, da je vse njihovo narodnjaštvo hlinjeno, da bi s tem zvabili kaline na svoje limanice.

O položaju.

Tudi pri včerajšnji avdijenci ministarski predsednik dr. Körber zvedel, sprejme li cesar demisijo njegovega kabineta. Cesar si je odločitev pridržal za poznejši čas. Avdijenca je

trajala poldružno uro. Dr. Körber je imel dovolj prilike, da je vladarju razložil nadrobno o notranjem političnem položaju. Slošno se je pričakovalo, da se kriza že včeraj reši. Cesar pa je izjavil, da mu vzpričo zamotanega položaja ni mogoče, se že sedaj odločiti. Kdaj odpotuje cesar v Išl, še ni znano. Dr. Körber bo pred cesarjevim odpovedanjem še enkrat k njemu poklican. V političnih krogih se govorí, da bo dr. Körber jutri zvedel o cesarjevi odločitvi.

Naj pa cesar tudi obdrži Körberjevo ministrstvo, češki minister dr. Rezek bo vsekakor odstopil. Vzrok njegovemu odstopu pa ni njegovo razmerje napram českemu klubu, temuč nasprotje z dr. Körberjevo politiko. Kake posledice bo imel njegov odstop, se še danes ne more reči. Vsekakor se bodo pretrgale vezi med češkimi poslanci in dr. Körberjevo vlado. Vsled tega je vlad mnogo na tem, da se imenuje čimpreje njegov namestnik. Toda temu se že sedaj upirajo Nemci, pa tudi Čehi si ne želes v sedanjem razmerju svojega ministra, ker jim je več do tega, da imajo popolnoma prostre roke.

Za Körberjevo ministrstvo pa tudi za češke poslance se je položaj znova poslabšal vsled popustljivosti ogrskega ministrskega predsednika Khuena-Hedervaryja. Nele, da je popolnoma kaptuliral pred neodvisno stranko glede brambne predloga, včeraj je dal član njegovega ministrstva, minister Kolosvary novo konesijo. Obljubil je dopust vojakom za časa žetve. S tem so prišli posebno avstrijski poslanci iz dežele, ki so glasovali za brambno predlogo v neprjetem položaju. Pripravljeni morajo biti, da jih bodo volilci trdo prijeli, ker niso niti glede dopustov po žetvi dosegli nikakih uspehov. Zgodi se pa tudi labko, da bodo poslanci Klofač in tovariši, ki so glasovali proti predlogu, proslavljeni kot edini ljudski prijatelji napram ostalim češkim poslancem, ki se niso dovolj odločno potegovali za tako olajšavo kmetijstvu. Vojni minister seveda ne bo dopustov ponujal.

Poljaki na Pruskom napredujejo.

Razn socialnih demokratov so pri zadnjih državnozborskih volitvah najbolj pokazali Poljaki, da lepo napredujejo. Vlado je neprjetno osupnilo, da je bilo za poljske kandidate več glasov tudi v takih mestih, kjer se je mislilo, da ni zavednega Poljaka. Kruto zatiranje poljske narodnosti v zadnjih treh letih je rodilo imozantne sadove narodne zavesti. Odkar deluje Bismarckova naselbinska komisija, katero podpira država vsako leto z milijoni, je število poljskih posestnikov poskušalo Nemški kmetje pač nimajo tistega idealnega prepričanja kot poljski. Nemški kmet se le izkorističa z državno subvencijo, kupi posestvo, a se ne naseli, temuč je prada poljskemu kmetovalcu. O tem ravno zadnji čas mnogo razmišljajo pruski politiki in »Rhein-Westfal. Zeitung« piše: »Z rastoči skrbi moramo opazovati naglo naraščanje poljskih hišnih posestnikov po mestih, zakaj v istem razmerju se mnogo kmečki poljski posestniki. Poljske banke in naselbinske zadruge so se znova pomnožile s poljsko »družbo za pridobivanje zemljišč«, katere je naloga, nakupovati nepremičnine po mestih, zgradba poljskih družbenih domov itd. Z malimi sredstvi pričenši, dosegajo vse te zadruge in banke vendar hitre uspehe, ker jim priraščajo v velikih množinah hranične vloge — saj se celo zgoditi, da pridobe nemške vlagatelje — in ker znajo voditelji teh podjetij spretno izkorističati vse prednosti zadružništva. Na nemški strani manjka — razun posameznih izjem — popolnoma naselbinskih zadruž, ki bi se postavile v službo narodne stvari, kar velja na poljski strani za samoumenvo. Posebno primanjkuje organizacije, ki bi kupovala nemške kmetije, ki pridejo iz kakršnih koli vzrokov na prodaj. Kupeci so skoraj vedno Poljaki. Preščimo le volilne uspehe sedanjih volitev, in ne bo težko dognati, kako so se Poljaki vrinili v nemške vasi, ki so bile pred petimi leti še popolnoma nemške, posebno v obmejnih krajih proti

Šleziji, Brandenburgu in Zahodni Prusiji. Mi pričakujemo vso rešitev od naselbinske komisije ter pri tem prezremo, da so Poljaki na najboljši poti naselili več sveta — večinoma kupljenega od nemških posestnikov — kakor ga nakupi naselbinska komisija z vladnimi milijoni. — Vse stokanje, zatiranje in milijoni ne pomagajo nič, Nemci so pač v primeri s Slovani preveliki materialisti.

Politične vesti.

— § 14 pri delu. Cesar je poslal dr. Körberju lastnorčno pismo, s katerim določa kvoto od 1. julija 1903 do 30. junija 1904 v razmerju 66⁴⁶/₄₉% za avstrijske dežele in 33³/₄₉% za Ogrsko. Tudi uradni list za Ogrsko je objavil odločbo krone.

— Novi ban za Hrvaško. Popolnoma tisto se je izvršilo imenovanje grofa Teodora Pejac sevicha hrvaškim banom. Jutri bo novi ban prisegel v cesarjeve roke. Ne ve se še, ali bo grof Khuenu-Hedervaryju mogče, temu slovesnemu činu prisostvovati.

— Odstop femst. barona Becka? Načelnik generalnega štaba, baron Beck, baje tudi namerava odstopiti ter je to že cesarju naznanil pri avdijenci dne 1. t. m. Baron Beck je neposredni provročitelj sedanja krize na Ogrskem in v Avstriji. On je prvi zahteval povišanje prezenčnega stanja v armadi, a to že leta 1901 pri razpravah o obnovitvi trozveze. Takrat se mu je uprl finančni minister fiz gmotnih vzrokov ter se je zadeva odgodila do leta 1903. Ker pa se je sedaj njegova akcija popolnoma razbila ter provročila toliko zmešnav, hoče baron Beck zase izvajati konsekvence. Tako poroča »Wiener Allg. Zeitung« iz vojaških krogov. On sam pa to oporeka, češ, da ne misli zapustiti svojega vladarja. Le za večtedenski dopust je prosil, katerega mu je tudi cesar takoj dovolil.

— Ministrstvo Khuena Hedervaryja se smatra v merodajnih krogih nezdružljivo za dalje časa. Po-

LISTEK.

Jan Hus v Kostnici.

P. Pestotnik.

Prvega novembra 1414. sklican je bil koncil v Kostnici, kjer se je zbrala taka množica svetne gospode in višje duhovštine s svojimi spremstvi, kakršne srednji vek še ni videl.

Glavna naloga koncila je bila: 1) Odstraniti papeško trojico, 2.) zboljšati cerkev, 3.) uničiti Wikilove in Husove nauke.

Bile so tri važne točke, glavni vzroki svetovnega nereda in anarhije v tej dobi, in tedanji nemški cesar Sigmund imel je prvo zaslugo v tem, da se je koncil sploh sešel. On je povabil tudi Husa v Kostnico in mu dal sprejmovalni list, da bi mogel brez ovir potovati.

Hus se je odpravil na dolgo pot prostovoljno in rad, četudi so mu njegovi prijatelji branili, saj je venec sam posvetil vse svoje delovanje in celo življenje jedino zboljšanju in odščenju cerkve, kar je bil ravno program kostniškega koncila. Stavil

je edini pogoj, da se ga na koncilu ne sme tajno soditi, ampak na način, da more javno zagovarjati in braniti svoje stališče in prepričanje, da more mirno in jasno razložiti svoje nauke.

Tako je Hus odrnil iz Prage 11. oktobra in ž njim so šli trije češki plemiči kot njegovi zaščitniki. Poslala pa je tudi duhovščina, kateri je bil Hus trn v peti radi svojih nastopov proti nji, svoje zastopnike z obtožbo proti Husu. Ločil se je od svojih prijateljev in znanec v besedami: »Radi tega, dragi bratje, ljube sestre! Molite za me, da mi Bog načini vstrajnost, da me varuje maledev, in že je moja smrt v korist njegovi hvali in našemu duhu, da umrem brez strahu, da pa je boljše za nas, da se vrnem, poučimo se še skupaj o božjem zakonu itd.« 3. novembra je prišel Hus v Kostnico. Njegovi nasprotniki iz Češkega bili so kaj agilni in so, ne bojé se tudi nečastnih sredstev, pridno črnili Husa kardinalom in celemu svetu. Med njimi je bil tudi Tirm, ki je 1. 1412 v Pragi kramaril z odpustki, in Mihael de Causis, rodom Nemeč, župnik v Pragi, mož slabega

imen, ki je okoli l. 1409 poneveril kralju večjo svoto, zbežal v Rim, kjer je imel velik vpliv proti Husu in se je tudi v Kostnici pokazal kot najpodlejši nasprotnik.

Hus se je med tem skrbno pripravil na svoj zagovor, kar pride 18. novembra mestni župan z dvema škofoma v njegovo stanovanje in ga skoro nasilno odvodejo na privatni zagovor k papežu Ivanu XXIII., ki je tudi že prišel v Kostnico. Rezultat vsega je bil, da je bil še v isti noči odpeljan na stanovanje nekega kanonika in 6. decembra transportiran v samostan Dominikanov in vržen tam kot nevaren zločinec v temno, smrdljivo ječo, pred katero so se stekale razne samostanske kloake in kanali.

Zastonj so bile prošnje njegovih spremljevalcev, zastonj cesarjev spremljevalni list. Sigmund se je sicer čutil razčlenjenega, tudi je delal za osvobodenje Husova, toda cesar je podlegel papežu in kardinalom, ki so ga poučili, da ni treba držati cesarske besede, ki škoduje cerkvi, še manj pa dane besede — krivočeru!

V nezdravi ječi je Hus obolen na smrt, tako da je bil papež prisiljen preskrbeti mu boljši prostor v samostanu, in zdravili so ga njeni lastni zdravniki.

Bližal se je čas njegovega zaslijanja — sodnikom, oziroma določeni komisiji so bile seveda bolj merodajne sugestije in iz strastnega sovraštva izhajajoče dolžitve, kakor pa Hus in njegovi nauki. Zaslepljena apriornost ne pozna objektivnosti. Nevarno bolan imel je zagovarjati 45 člankov Wiklifovih, zastopnika se mu ni dovolilo — krivdilo se ga je marsičesa, kar sploh ni učil, prestavilo se je več Husovih čeških člankov na latinsko na nadin, da je dobil novi tekst čisto drugačen smisel, da bi se Husa tem lažje s poti spravilo.

V dominikanski ječi je bil nešrečni Hus zaprt do 24. marca, ko je namreč papež Ivan XXIII. tajno zbežal iz Kostnice. Nekaj dni pred tem so Husa izročili kostniškemu škofu, ki ga je dal prepeljati na svoj grad Gottlieben, kjer je ž njim ravnal kot pravi inkvizitor. Dal ga je zapreti v visok, osamel stolp, njegove

nože so bile uklenjene v težke okove, — to še ni zadostovalo — ponoči imel je tudi roke uklenjene in pritrjene na zid. Hrane dobival je malo in še to slabo. Ni smel čitati niti pisati, vsem znancem bil je pristop prepovedan. Radi tega tudi iz cele dobe do 5. junija nimamo nobenega pisma, dočim je mogel v prejšnji ječi vsaj pisati. Bolehal je vseskozi in jasno je torej, da večkrat milo toži in prosi svoje češke prijatelje in cesarja Sigmunda, da bi ga osvobodili.

Med tem je bila sestavljenova komisija za Husa, ki je nadaljuje preiskave že naprej obsojila v okovih zdihajočega obtoženca.

Češki plemiči so odločno protestovali proti tem krivicam nečloveškim krutostim in temu tiranstvu. Dobra posledica teh protestov je bila ta, da je bil Hus 5. junija javno zaslijan, (v obedinici frančiškanskega samostana). Prečitali so se rezultati preiskav. Ko dobi Hus besedo, pravi, da rad vse prekliče, kakor hitro se mu dokaže, da se je zmotil. Ko je hotel nadaljevati, kričali so nanj od vseh strani: »Pusti modrovanje, od-

sebno se Khuenu zamerja, ker ne zna popolnoma madjarski ter tudi z ogrskimi razmerami ni natanko seznanjen. V krogih liberalne stranke narašča nezaupanje proti njemu, in ako začne le en del neodvisne stranke obstruirati, ne bo našel pri večini potrebe zaslombe.

Kriza v ogrski neodvisni stranki še ni poravnana. Stranka bo imela šele v ponedeljek glede tega sejo. Skoraj gotovo se stranka odloči, da stopi na stališče dogovora z ministrskim predsednikom. V tem slučaju se Kossuth vrne v klub ter zopet prevzame predsedstvo.

Burna debata o kvoti. Ko se je v ogrski zbornici prečitalo cesarjevo pismo, s katerim se določa kvota za eno leto, je nastala burna debata. Kossuthovec so kliali: „To je nepostavnost! Škandal! Ne vzamemo na znanje! Mi hočemo poprej o tem razpravljati.“ Posl. Ugron je izjavil, da vedno odločevanje krone o kvoti omaja ustavo in podkupuje ugled krone. Ministrski predsednik je moral dovoliti, da se pismo tiska ter se svoječasno o njem otvori razprava.

Vojna med Rusijo in Kitajsko? Rusija je za letos odpovedala manevre, češ, da mora dve mešani brigadi in en pašpolk poslati iz zahoda na skrajni izhod, da se preizkusi sposobnost stransporta po sibirski železnici. Istočasno pa se poroča, da Japonska še uva Kitajsko proti Rusiji ter je odpoklicala vse svoje veljake, ki simpatizirajo z Rusijo, domov iz Kitajske.

Dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. (Klanfarjev Tone — župan, pardon — cesarjev namestnik kot protizakonit cenilec in eksekutor.) Gospod urednik, da ne boste Vi in bralci Vašega cenjenega lista pozabili na Klanfarjevega Toneta, zato skribi on sam, kakor priča tudi slediči, prav originalni slučaj: Na 25. m. m. ob 9. uri dopoludne je bila od c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani določena dražba gostilniške oprave in raznega družega pohištva v Št. Vidu v hiši št. 1. Ko so ob dolожeni uri prišli kupci na lice mesta, so na prvi pogled opazili, da opravlja Klanfarjev Tone službo eksekutorja, ker se tja poslani in zato kompetentni eksekutor niti ni upal kupeem prebrati pogoje in cenilnik, kakor zakon veleva, ampak je vse to opravil gospod župan (?) v eksekutorjevi navzočnosti s pripombo: »To znaša 32 kron in se bo skupaj prodalo; toliko dam jaz. Ker zarubljenih reči ni bilo nikjer videti, so navzoči vprašali, kje da so iste in zahtevali, naj se jim pokažejo. Nato sta jim eksekutor in viceeksekutor Klanfarjev Tone odgovorila, da se bo vse skupaj prodalo. Ker pa prišli kupci niso hoteli odnehati od svoje zahteve, naj se jim vse pokaže, je rekel eksekutor: »Ajskasten je notri, a župan je še pristavl: »Ja može, kdor če ajskosten kupit,

govori kratko da ali ne. Ko se je skliceval na sv. pismo in na cerkvene očete, so zopet hreščali nanj: »To ne spada sema. Ko je videl, da se tu ne more govoriti, in je molčal, zopet kričijo: »Aha, ti molčiš, to je znamenje, da soglašaš z onimi zmotami.«

Sam piše o tem: »Skoro vsi so kričali proti meni, kakor židje proti Jezusu; nekateri so vpili, naj bom sežgan.«

Nadaljnje razprave vršile so se 7. in 8. junija. Kardinal Peter d'Aille je Husa opominjal, da naj prekliče, drugače naj se pripravi na znano kazeno.

Hus bolehen in utrujen mu odgovori: »Rad se dam poučiti, nato so ga zopet odvedli v ječo.«

8. junija vršila se je stvarna disputacija, kakoršne si je želel Hus, ki je javno in neustrašno zagovarjal svoje nauke o predestinaciji, o duhovni jurisdikciji itd. toda že ga niso pustili dalje govoriti.

Kocka je padla, in zdelo se je, da se je njegova usoda že določila, vendar je Hus pričakoval do konca osvoboditve. Posebno je skrel za

naj si prej premisli, ker jaz ne bom pustil bangerje pri špazu podreti, (Tone je namreč par dni prej kupil na dražbi dotično hišo), a drugače se ga ne more ven vzeti, kakor če se ga razbije in potem bi še tri krone ne bil vreden. Razume se, da je dobil na to svojo opazko takoj odgovor: »Koder je šel notri, tam bo šel tudi vena. Potem ko so si kupci omare ogledali, so vprašali, kje je ostala gostilniška in hišna oprava. Eksekutor je odgovoril, da je bilo vsem, ko je rubil, a sedaj ne ve, kje da je. Nadeksekutor in protipostavni cenilec Tone je molčal, zarubljenec pa se je šalil, rekoč: »Saj ni nič, le pojrite seno sušiti. Ker sa je prečitalo, da so bile zarubljene reči že cenjene, vprašali so kupci, kje je postavno zaprizeženi cenilec, ki ima predmete pri prodaji kos za kosom ceniti. Nato je eksekutor odgovoril, da je bolan in da so (kazodoč na Toneta) gospod župan že cenili. Kupci so ga nadalje vprašali, kje so dotične reči, na kar je eksekutor rekел, da ne ve. Nato so navzoči vprašali, kako so se mogle dotične reči ceniti, če jih ni. »Saj, ajskasten je notri, drugo mora pa že biti kje spravljeno in se bo najložje skupaj prodalo, da ne bo kake sitnosti in iskanja, je dejal nato eksekutor. Ker so pa navzoči odločno zahtevali, da se morajo vsi dražbeni predmeti pokazati in na drobno proti, je šel eksekutor k sosedu in tam odprl šupo, rekoč: »Tukaj je vse in še več, sedaj pa dražite.« Kupovalci so zahtevali, naj eksekutor storí svojo dolžnost in zarubljene reči, ki so bile skrite na drugem posestvu, pusti prenesti in pravilno za dražbo pripraviti, nakar je eksekutor odgovoril, da on tega ne more storiti in pokazal na župana, rekoč: »Tam so gospod župan, pa jim povejte. Ko se mu je končno pojasnilo, da so gospod Tone samo župan šentvidske občine, in tej zadevi pa da imajo ravno toliko pravice kakor vsak drugi kupec, in ko je isti trenutek pristopil zarubljeni krčmar ter eksekutorja odstranil in vrata zaprl trdeč, da to ni lastnina njegove žene, (ki je bila pravzaprav zarubljena), ampak njegova in njegove tete, izjavil je eksekutor, da se dražba ta dan nikakor ne more vršiti in da bo sodniji poročal, da razun omare za led (ki je bila zazidana!) ni nič našel. Tako se je končala od c. kr. sodnije zapovedana dražba in kupovalci so izjavili vpričo obeh eksekutorjev, da bodo zahtevali odškodnino. Gospod urednik, gotovo Vam bo žal, da se niste udeležili te tako zanimive dražbe. A to še ni vse. Ozrimo se še na cenilnik, kjer stoji: 4 stoli 1 K, miza 1 K, zrcalo 1 K, 3 podobe 1 K, ura 2 K, steklena omara 3 K (izvedeni trdijo, da je veljala 50 K) itd. Torej taka gostilniška oprava se nahaja v Št. Vidu, kamor zahaja ljubljanska gospoda! Navzoči so bili zelo nejevoljni in razburjeni, ko so se po dolgem iskanju našli zarubljeni predmeti in so izpre-

svoje prijatelje v Kostnici in jih opominjal in prosil, da naj bodo previdni, da jih ne zadene ista usoda, kakor njega. (Hus zdaj ni več na Gottlibnu).

Cesar Sigmund je bil v začetku po svojem prihodu v Kostnico dosti naklonjen Husu, toda pozneje se je spremenil, pozabil in sramotno prelomil dano cesarsko besedo, s katero ga jemlje v varstvo in mu zagotovi varno potovanje iz Prage tja in iz Kostnice zopet v Prago.

Hus ni mogel drugače ravnati, ker ni hotel izdati sebe in svoje vesti. Kot stvaritelj protestantizma in zastopnik duševne svobode in principa za pravo osebnega prepričanja v verskih zadevah ni imel druge poti, kakor izbirati med telesno in duševno smrtjo in izvolil si je prvo.

Velevažen historičen pomen osebe Husove ne obstoji v tem, da žrtvuje življenje za svoje prepričanje, ampak Husa dela heroja njegova prošnja, da naj se ovrže njegove nazore in naj se ga prepriča in pouči o boljšem — na eni strani slepa, hlapdevska poslušnost papeževemu

videli, kako sta eksekutor in Tone, ki je kar barvo izpreminjal in na stran stopil, ko je videl, da se je končno našel plen, ravnala z zarubljeno opravo. Slišale so se pikre opazke: »Zato je tako oenil, da bi kupil za 32 K vso gostilniško in hišno opravo itd. Ko je Tone izprevidel, da se mu je njegov namen izjalovil, hotel je tudi eksekutorju iz zadrege pomagati, rekoč: »Prav imajo ljudje, da nočejo v drugi hiši kupiti, saj pa tudi Vi (eksekutor) ne smete zarubljenih reči iz druge hiše vzeti, ker vam to soses lahko zabrania. Nato se je eksekutor odločil, kakor že omenjeno. Tone pa sedaj ni odšel meni nič tebi nič, kajti eden navzočih je stopil k njemu in ga vprašal, ni li on že ponudbe stavljal na reči, ki so se imele ta dan prodati. A ker je Tone le molčal, obrnil se je dotičnik na eksekutorja, naj mu on pove, je li župan stavljal že prej ponudbo ali ne, na kar je eksekutor odgovoril, da je župan res ponudil 32 K za vse skupaj. Nato je omenjeni vprašal župana, zakaj je ponudil 32 K, ko ninič tukaj. Tone: »Saj je, ajskostn' notri. Kupec: »Ali ta ni vse, je le 3 krone vreden, ne pa 32 krone. Tone: »No, drugo bi bil pa iskal. Kupec: »Kje? A pardon, saj je pri sosedu shranjeno. No, obžalujem gospod župan, da se vam je vaš naklep izjalovil in vam zagotavljam, da danes ne boste kupili vse gostilniške in hišne oprave za 32 K in tako oškodovali stranki, ki terjate ena 140, druga 70 K, kajtu nismo v Afriki, temveč v Avstriji, kjer vladajo zakoni. To je bil za protipostavnega cenilca in eksekutorja Klanfarjevega Toneta hud poper. Urnih nog je zapustil ta nesrečni kraj, a za njim so se slišale rezke opazke: »Tone je sam in tako oenil, da bo zastonj dobil. On je dobro veden, kje so reči skrite. On je hotel v svojo korist eksekutorja in zakon zlorabitit itd. Zdaj smo pa radovedni, kaj poreče k temu o. kr. okrajno sodišče v Ljubljani. Ali je tako postopanje, oziroma taka cenitev zakonita? Kdo bo odškodoval zamudo kupcev, ki so prišli celo 4—5 ur daleč? Hočejo merodajni krogi zabraniti, da se bodo sodni sluge in zakoni zlorabljali od tiste vrste županske vsemogočnosti, kakor je Klanfarjev Tone župan, pardon — cesarjev namestnik v Št. Vidu nad Ljubljano?

Katoliški uzori.

(Dalej.)

Čim so francoski kralji cerkveno oblast v posvetnih zadevah primerno pristigli — kar se je posrečilo šele po dolgih in trdih bojih — šli so za korak naprej in so zahtevali, da morajo tudi duhovniki izpolnjevati napram državi vsaj nekatere tisti dolžnosti, ki so jih morali izpolnjevati drugi državljanji. Kralj Filip II. je zahteval da morajo tudi duhovniki plačevati davke, češ, da ne gre, da bi imeli od države pač vse koristi, pa nobene dolžnosti, da bi od prebivalstva pač prejemali bogatih dohodkov, ne pa nosili za skupne namene kaka bremena, kakor

absolutizmu, na drugi pa prošnja za svobodo duha in razuma.

S tem se začenja nova perijoda v zgodovini kristijanstva, v kateri dobita oseba in razum pristojno mesto, dočim se autoriteta sicer še dolgo drži, toda čim dalje tem krajše korake dela liki bolehnemu staršku, ki si išče prostora, da se odpođije po dolgi poti, ki ga je vedla čez visok, solnčni vrh v megleno dolino. Hus ni hotel preklicati napadnih naukov, katerih sam nikdar ni učil in kateri so se mu podtikal, ravnato tako tudi ne naukov, katere je učil in se k njim priznaval, ker ga no beden ni prepričal, ga niti skusil prepričati, da obsegajo ti nauki zmote.

Njegovi sodniki so le zahtevali, da se Husa da konciu na milost in nemilost. Sigmund in zbor so dobro čutili v svoji vesti in vedeli, da se Husu godi krivica, da se niso ravnali po tedaj veljavnom pravu, da se niso ozirali na razne sodne formalnosti, katere je i v oni dobi mogoč, vsak obtoženec zahtevali.

Zbor Husu ni bil naklonjen, največ se je verjelo Husovim osebnim

vsak drugi državljan. Duhoščina se je srdito branila, plačevali davke. Začela je celo vojno proti Franciji. Papež Bonifacij VIII. se je v tej vojni sam postavil na čelo duhoščine, a vse ni nič pomagalo. Papež je l. 1296. izdal bullo, s katero je pod kaznijo izobčenja prepoval, jemati od duhovnikov denar. Na to bullo je kralj odgovoril z oddredbo, s katero je prepoval izvažati iz Francije denar, zlato, srebro, vrednostne papirje in je s tem papeža prisilil, da je odjenjal. Kmalu pa so med papežem in med kraljem nastala nova naspotja. Ko je potem papež l. 1302. izdal slovečno bullo „unam sanctam“, ki določa, da je za večno izveličanje potreben, da so vsi vladarji papeža podložni, ki je Francoski kralj sklical drž. zbor, ki je izjavil, da Bonifacij več ne pripoznava kot papeža. Končno je kralj papeža zapreti. Sicer je bil papež že nekaj dni potem osvobojen, a umrl je še isto leto in to z zavestjo, da so vsi njegovi velikanski načrti posrečili. Ko so potem papeži imeli v Avignonu svojo rezidenco, so postali popolnoma odvisni od francoskih kraljev in bili ves čas kar so ostali v Avignonu samo orodje v rokah kraljev. (Dalej prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 3. julija.

— Slovenska Matica je imela včeraj odborovo sejo, v kateri so bili novič izvoljeni: ravnatelj Fran Levec predsednik, deželni odbornik Peter Grasselli in kanonik Ivan Sušnik za podpredsednika, dr. Josip Stare blagajnikom, dr. Jos. Lessar in ravnatelj dr. Lovro Požar za klučarja. Nova odbornika nadučitelj Jakob Dimnik in profesor Milan Pajk sta bila izvoljena v književni odsek.

— Obupali so! Še dr. Brejcu je srce v hlačice padlo, in poročal je svojemu klijentu, knezoškofu Jeleni, da Kajdičev testament ni za nič, in da ne kaže priziva vlagati proti razsodbi deželnega sodiča. Priziv se v resnicu ni vložil, in določene hranilnične knjižice so rešene. Kanonik Kajdič pa za svoto 1200 K, katere si je sam sebi volil, žalostno poje: adijo, pa zdrava ostani! Pač res, stari Bog še vedno živi, in tudi pravd in testamentov je gospodar! Šenklavška cerkev plačala je tudi znatne stroške. Če ima Kajdič, kaj srca za to cerkev, moral bi ji te stroške povrniti. Ali jih bode?

— Pravi tip zadovoljnega Kranjca je »Slovenčev« dopisnik iz Škofje Loke. Ko so se v Škofji Loki približale občinske volitve, je župnik Šinkovec vzel v roke bridič meč in šel v boj proti narodno-napredni občini odborniki. Ponosno je oznanjal: »Tisti bo župan, ki ga bom jaz postavil!« Toda bitka ni za župnika srečno iztekla. Tepen je bil in župan ne bo tisti, ki ga bo on postavil, nego tisti, ki ga bodo izbrali narodni napredni občinski odborniki. Huda je ta ali »Slovenčev« dopisnik je vendar zadovoljen. Slovesno oznanja, da se v Loki klerikalcem jasni. Škofja Loka je bila dolgo časa prava trdnjava klerikalizma in klerikalci

maščakal je Hus kot krivovered pred cerkvenimi vratmi v železnih okovih.

Po maščakal je cerkveni govor, in zdaj so se imeli prečitali Husovi verski članki in njegova končna obsooba. Zdaj so ga pustili v cerkev. S počasnimi, resnimi koraki stopi v svetišče, pada na kolena in pobožno molji. Ko sliši med svojimi članki tudi to, da se Hus sam šteje za čečto božjo osebo, se ne more zdržati — in glasno protestuje.

Odvzeli so mu duhovsko obleko in s tem vse pravice, po degradiranju so ga še enkrat vprašali, če se hoče odpovedati zmotam. Hus udan v voljo božjo mirno odgovoril: »Svoji vesti se ne odpovem, nočem lagati pred Bogom in dajati pohujšanja.«

Potem ga škofje v groznih formulah preklopleno, postavijo mu na glavo papirnato krono, kjer so bili naslikani s črno barvo trije hudiči in napisane besede: hic est haeresiarcha. Oddajo ga svetski moči z besedami: »Cerkv nimam več ničesar s teboj opraviti, telo prepuščamo svetski moči, dušo pa hudiču.«

so v nji bili absolutni gospodarji. Sedaj so bili prav za prav prvič resnično premagani in »Slovenčev« dopisnik je vendar zadovoljen in prav, da se jasni. Bog mu daj vsa dobro temu dobrovoljšku!

— Iz tržiškega okraja se nam piše: Zadnji čas je, da se otvorila železnica na Kranj. Cesta iz Tržiča do Podnarta je za tako velik promet v resnicu pravi »unicum«, da ne rečemo škandal, ker je po nekaterih krajih tako ozka, da se niti navadni vozovi ne morejo srečati brez nevarnosti, kamoli če se sreča dvouprežni voz s kočijo, kar se pri nas dan na dan dogaja. Nehote smo se vprašali, ko smo se zadnjič prekučevali vse te zanikne ceste, kaj misli že vendar storiti tržiški cestni odbor, da bomo saj varni za svoje življenje? In prav zdaj smo izvedeli, da se nam lahko še hujše godi. Tržiški cestni odbor ima na čelu znanega tržiškega boga Mallyja, ki se kaj rad ogleduje v raznih časteh, pred vsem seveda v županskem dostojanstvu! Vse častne službe reklamuje zase! Kot načelnik našega cestnega odbora se pa niti ne zmeni za svoje dolžnosti! Mesto njega vodi »po svoje« cestne zadeve znani »Musterbauer«, mož, ki šteje že do 80 let. Ta »Musterbauer« delata pri cestah, kar se mu ljubi — raznih dobičkih ne smemo govoriti — ker ve, da ga nihče ne kontrolira! Kar si je zdaj izmisli, to pa že presegajo našo potprežljivost. »Musterbauer« si pripravlja zdaj svoj mlino ob enem pa si gradi še »žagoc tikk ceste« in kakor se nam zanesljivo poroča, brez vsakega ogleda, brez kakega stavbnega obrisa, brez vedenosti župan stva ali pa glavarstva! Do prisotnih oblasti se zato obračati. Da tega nepriljubljenega moža pouče, da tudi kak »Musterbauer« ne sme graditi novih stavkar takoj po domače preko postav in naj načelnik Mally še tako zanesljivo pazil, če se bo o tem slučaju postopal po postav. To hočemo in zahtevamo, makar da se tržiški

okrašenimi paviljoni, iz vrhov njenih senčnatih dreves plapolale bodo slovenske trobojnice krog in krog udeležnikom v pozdrav, v njeni sredini pa bode izborni sestavljeni program navduševal in razveseljeval one, ki so prihitali od blizu in daleč izkazat svojo ljubezen in svoje spoštovanje našemu velikemu pesniku! Vstopnina 60 vin. je z ozirom na mnogotore stroške uprav neznačna, zato pa se z gotovostjo pričakuje, da bode v nedeljo sreherne Slovenke in sreherne Slovence geslo: V Zvezdo — za Prešernata! Dočim se obračamo do vnanjih rodoljubov z iskreno prošnjo, naj z mnogoštivim posem javno pokazejo svojo ljubezen do milodonečih Prešernovih poezij, prosimo zajedno ljubljansko meščanstvo, naj si že poprej preskrbi vstopnice, da ne nastane pri blagajnici prevelika gneča. Predprodajo vstopnice prevzeli so drage volje: Trgovina Babovec na Sv. Petra cesti, trafika Blaž na Dunajski cesti, trafika Brus pred Škofovijo, trgovina Lozar na Mestnem trgu in trafika Šešarek v Šelenburgovih ulicah. Torej Slovenke in Slovenci! Ne zabite v nedeljo naše dike in našega ponosa: velikega Prešernata!

Priprave za Prešernovo veselico v „Zvezdi“. Ljubljanska »Zvezda« se v proslavo Prešernovega imena zdaj preureja Elektroški monterji in uslužbenici se že 10 dni z naporom bavijo z napeljavo žice in pritrivijo žarnic ob drevju kojih bo gorelo v nedeljo večer okoli 2000, tesarji postavljajo lesene kolibe za prodajalnice, a to še polovica ni priprav. Pevska društva in godbi se istotko organizirata. Manjka še odvod, pavilonov in dr. To vse bo treba v dveh dneh izvršiti. Obilo dela pa tudi obilo stroškov imata veseljena odbora za ta namen, upamo da se narod v nedeljo obilo odzove njegovemu vabilu za to narodno stvar!

Vspored novomeške godbe dne 5. julija pri Prešernovi slavnosti v Ljubljani. »Bela Ljubljana«, koračnica, Emeršič; »Po Prešernovi slavnosti«, overturna, Emeršič; »Majnikovo cvetje«, valček, Emeršič; »Miruj srce moje«, Zajc; »Spomin na Kranj, četvorka, Parma; »Fantazija za kriloroga, Emeršič Odmor. »Mladi vojaki«, koračnica, Parma; »Vojška kri«, overturna, Emeršič; »La Veritable monola Bojero, španski pleš, Borgeais; »Kip umetnikov«, četvorka, Emeršič; »Varijacija za dva kriloroga, Strob; »Po jezeru«, koračnica, Emeršič. Nadalje se bodo igralo po želji slavnostnega odbora.

Moški zbor „Glasbene Matice“ ima danes večer ob 1/4. z d n j o s k u s n j o za nastop pri Prešernovi slavnosti.

Tretja javna produkcija gojencov „Glasbene Matice“ koncem šolskega leta 1902/3. bode v soboto, dne 4. julija 1903. leta večer ob pol 8. uri v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma«. Spored: 1. Chopin: Valček op. 64. št. 2 na klavir svira g. Rudolf Reich. (Šola g. J. Procházke.) 2. Ch. Dancia: Andante in Rondo, op. 154, na gosli svira g. Niko Štritof. (Šola g. J. Vedrala.) 3. St. Heller: Pollaccia, na klavir svira gdč. Pavla Treo. (Šola g. J. Procházke.) 4. a) Saint Saëns: Arija Dalile (»maščevanje«) iz opere

Palaški grof Ludvik prevzel je izvršitev sodbe. Hus je bil peljan pred mesto blizu reke Rene, kjer ga je čakala pripravljena gromada. Vedlo ga je tja tisoč vojakov in številna radovedna množica ga je spremjalna na morišče.

Hus se bliža s trdnimi koraki, pojte in moli psalme. Zagledavši gromo, se strese njegova sveta duša veselja, pade na kolena in glasno moli proti nebu. Še je hotel spregovoriti k zbranemu ljudstvu — toda bilo je že prepozno — morilci ga slečijo in privežejo z verigami in vrvmi k močnemu v tla pritrjenemu kolu. Ker je gledal proti vzhodu, obrnil so ga kot krivoverca proti zapadu. Ker je bil ovit do grla s slamo in drugim gorivom je bil boj s smrtnjo kratek.

Pojoč psalme je bil Hus zadušen od dima in ognja — 6. julija 1415 končal je veliki Hus svoje življenje na gromadi, mož, kojega življenje je vstrajni in odkriti boj za pravo vero, resnico in svobodo prepričanja in vesti.

Da bi ne mogli Čehi častiti ostankov svojega svetnika in narodnega mučenika, bila je celo njegova oblike vržena na ogenj, pepel pa v valove Rene.

»Samson in Dalila«, b) W. Kienzl: Pesem Magdalene iz opere »Evangelimanne« »Mladost jasnij dnevi«, poje gdč. Olga Plautz. (Šola g. M. Hubada.) 5. a) Chopin: Berceuse op. 57, b) J. Procházka: iz »Skico op. 5, št. 1, na klavir svira gdč. Vida Prelesnik. (Šola g. J. Procházka.) 6. C. M. Weber: Arija Agate iz opere »Carostrelec«, poje gdč. Ivanka Knific. (Šola g. M. Hubada.) 7. a) J. Accotay: 1. koncert za gosli, b) Schumann: Uspavanka, na gosli svira g. Josip Heybal. (Šola g. J. Vedrala.) 8. a) G. Meyerbeer: Arija paža iz opere »Hugenot«, b) Grieg: Pesem Solvejge, c) Ch. Gounod: »Cvetke ljubljene v ...«, pesem Siebelna iz opere »Fausta«, poje gdč. Erna Povše. (Šola g. M. Hubada.) 9. Mendelssohn: Capriccio brillante op. 22. s spremljavanjem orkestra (na 2 klavirja) Na klavir svira rata: Solo: gdč. Anica Kilar, (1. klavir) in g. Rudolf Reich (2. klavir) (Šola g. J. Procházka) 10. Saint Saëns: Cantabile Dalile iz opere »Samson in Dalila«, »Po tebi mi srce, kakor cvetki hrapani...«, poje gdč. Olga Plautz. (Šola g. M. Hubada.) 11. a) Glinka-Balakirew: »L'Alouette«, romanca, b) Dr. Anton Dvořák: »Furijanta«, na klavir svira gdč. Avgusta Nelli. (Šola g. J. Procházka) 12. Liszt: »Rigoletto - Parafrasa«, na klavir svira gdč. Bojana Rozman. (Šola g. J. Procházka) Veliki koncertni klavir c. in kr. dvornega in komornega fabrikanta klavirjev Friderika Ehrbarja z Dunaja. Začetek produkcije točno ob pol 8. uri. — Konec proti pol 10. uri. — Vstop je prost.

Sentpeterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanjata, da bo maša v čast slovenskim blagovestnikom v nedeljo dne 5. julija ob polu 11. uri dopoldne v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani ter vabita vse svoje člane, odbornike in odbornice.

Šolsko leto 1902/3 se na ljubljanskih šolah konča dne 15. julija t. l. Šolsko leto 1903/4 se prične dne 16. septembra 1903 ob 8. uri s sv. mašo in z rednim poukom. Vpisovanje nčencev in učenek pa bode dne 13., 14. in 15. septembra 1903.

Družba slov. igralcev iz Ljubljane je po končani progredi Idrja St. Peter prekinila potovanje radi pričevanja novega repertoira. Ob enem pa se naznanja, da se otvorí privatna gledališča šola in le oni gospodine in gospodične se sprejemajo, katerim je resna volja, posvetiti se slov. gledališču in da smanjajo tako za svojo eksistenco. Reflektanti morajo imeti šolsko izobraženost in fino kretanje. Pouk se vrši proti primernem honorarju. Poučevali bodo: gospa Danilova in gospoda Dobrovoljni in Danilo.

Kamniški salonski orkester priredi v nedeljo 19. julija in na čast vseh Anic dne 26. julija vrtne koncerte. Avgusta meseca proslavi pa orkester najvišji rojstni dan Njega Veličanstva s sijajnim koncertom. Spored posameznih prireditvev objavili se bodo pred koncerti polistih in lepakih.

Telovadno društvo, Sokol v Postojni priredi dne 12. m. populudanski izlet z godbo v Plavino, kjer se vrši telovadba, igre in prosta zabava. Ker želi odbor, da bi se urilo v korakunju ter da bi se med potom izvajale redovne vaje, pozivlja brate izvršujoče člane, da se tega izleta udeleže v kolikor možno največjemu številu peš. Drugi p. n. izletniki naj si priskrbijo vozove sami.

Velik požar je nastal dne 26. junija počasi v Borlah ob Zili na Koroškem. 11. hiš je pogorelo do tal. Zgorelo je tudi precej živine, mnogo krme, oprave itd.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajnjem dež. sodišču: 1. Mile Zakola iz Klanca na Hrvaškem, delavec pri zgradbi predora v Hrušici, je iz stanovanja Damjana Miločiča, pri katerem je bil z nekim drugim sodelavcem v oskrbi, vzel gospodarju in svojem tovariju dve srebrni žepni uri in neko tujo delavsko knjižico, nato pa pobegnil. Ker te ukradene reči niso vredne nad 50 K, je sodišče obsođilo Zakolo le zaradi prestopka tativne na 14 dni zapora. 1. Anton Turk in Andrej Jérina, kajžarjeva sina, sta na prigovaranju delavca Martina Umka dne 1. rožnika t. l. v gozdnom delu Jožeta Meseca pri Stari Vrhniški posekal dve hoji v skupni vrednosti 28 K 97 v., kateri hoji je Umek na meraval po dogovoru od nju kupiti, za kar jima je že dal 2 K predvema. Dne 4. rožnika je pa Umek sam posekal v Hromčevem delu 6. hoj. od katerih je bilo 5 vrednih 12 K 32 v. Sodišče je vse tri radi hudodestva

tativne obsođilo in sicer Umka na 6 mesecev, Turka na 2 mesecev in Jerina na 10 tednov težke ječe. 3.) Janez Velkavrh, posestnico sinje dne 2. vel. travna t. l. večer v Notranjih Goricah udaril Jakoba Sadeja s palico po glavi baje zato, ker so mu on in njegovi tovariši naga jali; obsojen je bil na 12 dni ječe. 4.) Jurij Žvokelj, hlapac iz Podsmreke je že pred 2 leti, ko je še v Zapužah za hlapca služil, svoji go spodinji vzel revolver in zlat prstan v in družbi z deklo vred 20 K gotovine. V Spodnji Šiški je svojemu gospodarju Ivanu Zormanu kradel vino in slanino, ponoči ob 20. na 21. svečana je pa vlomil v Zormanovo prodajalno in odnesel 514 K, 6 laških lit in nekaj drobiža; nadalje je ponoči ob 22 na 23. mal. travna zopet vzel iz zaklenjene Zormanove pisarne 1 revolver, 3 steklenice žganja in še nekaj drugih reči. Ukradeni denar sta z Leopoldom Weissom, posestnika sinom, skupno skrila. Za to uslužbo je prejel Weiss 24 K, 2 laški lit in nekaj slanine. Ko so orožniki imeli zaradi tativne Žvokelja na sumu, jim je Weiss odločno po trdi, da je Žvokelj kritično noč pri njem spel in tudi pred sodiščem je izpovedal, da ne ve on, od kod da je dobil osumljeni denar. Tudi Janez Smerekar, hlapac v Zgornji Šiški, je dobro vedel o tej tativni, a je molčal, ker je zato 20 K prejel v ukradeno vino pil. Sodišče je obsođilo Žvokelja na 18 mesecev težke ječe, Weissa na 6 mesecev in Smerekarja na 3 mesece ječe. 5.) Martin Štrukelj, posestnika sin z Iga, je Antona Megliča zato, ker mu je rekel, da naj gre spat, tako močno po obrazu udaril, da je imel nakrat polna usta krv; obsojen je bil na 3 mesece ječe. 6.) Henrik Weisshof, dežnikar iz Hanovra na Nemškem doma, si je prekrbel dve tiskovini, katere je izpolnil in na njem pritisnil ponarejen pečat c. kr. okrajnega glavarja v Murau. Te listine je uporabljal kot izkaz pri svojem potovanju; vse to Weisshof sam priznava. Sodišče ga je zaradi te goljufije, in tudi zato, ker se je povrnal v Avstrijo, akoravno je iztiran, obsođilo na 4 mesece ječe.

Tuji v Ljubljani. Meseca junija t. l. došlo je v Ljubljano 2280 tujcev, in sicer jih je bilo v hotelu »pri Slonu« 629, »pri Malici« 404, »pri Lloyd« 276, »pri Štruklje« 114, »pri južnem koledvoru« 187, »pri barvarem dvoru« 77, »pri Grajšarju« 55 in v estal h gostilnah in prenočiščih 538. — Meseca majnika je bilo došlo v Ljubljano 2659 tujcev, torej jih je bilo v mesecu juniju za 379 manj, kakor v mesecu majnu.

K nezgodni postajenačelnika g. Fr. Podkrajšeka se nam poroča, da so ponesrečenca včeraj ob 2. uri pripeljali v dejelno bolnico. Podkrajšek ima levo nogo v stegnu zlomljeno in na prsih in na obeh rokah precešnjane rane. Nezgoda se je pripetila na cesti iz Doba v Kranj vsled tega, ker so se konji splašili in zadeli ob kamen tik ceste, da je voz odletel in se prevrnil.

Nezgode. Včeraj večer peljal se je policijski stražnik Martin Gerlovič z biciklom domov na Glince. Vozil je za obtovorenim vozom, čez katerega ni videl naprej. Ko je hotel peljati naprej, pride nasproti z vozom mesar I. Zajc iz Smartna in Gerlovič je zadel v konju in padel z biciklom vred na tla. Ker Zajc ni mogel konja v hipu ustaviti, je konj stopil na bicikel in pritisnil Gerloviča, ki je ležal z desno nogo pod bicikelom ter ga poškodoval. Poškodba je lahka. Druga nesreča se ni pripetila.

Ukradla prazno denarino. Brezposelna služkinja Antonija Jurjevič, stanovala v Novi vasi pri Glincah št. 60, je včeraj večer na pokopališču pri sv. Krištofu ukradla nadodarjevi ženi Mariji Kerčonovi, stanovali v Spodnji Šiški št. 167, iz žepa denarnico, v kateri pa ni bilo niti vinarja. Kerčonova je čutila, da je nekdo segel v žep in ko se je ozrla, je videla v obližju stati Jurjevičovo, katero je takoj prijela in res dobila pri njej svojo denarnico.

Konj splašil se je danes dopoludne na Marije Terezije cesti pred Knezovim skladbiščem Lehnerjevemu hlapcu Alojziju Illovarju in je zdjeljal po Dunajskih cesti proti pošti. Nesreča se ni nobena pripetila.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 13 oseb. Neki fant, ki je podvržen vojaški dolžnosti, jo je hotel z izseljencem popihati v Ameriko, pa ga je policijski stražnik prijel in aretilal.

Gostilno „Miramar“ na Starem trgu je zopet prevzel gosp. Ivan Tost.

Izgubljene in najdene reči. Trgovski pomočnik Kristijan Španiček, stanoval v Krškem, je izgubil dne 1. t. m. ponoči na poti od Konjušnih ulic po Trnovškem pristanu, Krakovskem nasipu, St. Jakobskem, Starem in Mestnem trgu kuvert,

v katerem so bili trije bankovci po 20 K. — Posestnikova hči Frančiška Ježek iz Vikerč je izgubila na poti od Pogačarjevega trga čez frančiškanski most in po Prešernovih ulicah do Dunajske ceste bankovce za 10 kron. — Mestna uboga Marija Bolta, stanujoča v Japelnovih ulicah št. 2, je izgubila včeraj med 9. in 10. uro dopoludne v Spodnji Šiški v bližini cerkve denarnico, v kateri je imela 5 K 20 vin. — Na cesarja Francu Žefovem jubilejskem mostu je našla danes dopoludne babica Marija Verhovec, stanujoča na Radeckega cesti št. 1. denarnico s sveto okoli 9 K.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec rožnik je bil srednja topel in dosti moker. — Opazovanja na topomeru dадо povprek v Celjskem stopnjah: ob sedmih zjutraj 13,6°, ob dveh popoldne 21,2°, ob devetih večer 15,7°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 16,8°, za 10° pod normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadao 733,6 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 24 mm pod normalom. — Mokrih dñij biilo je 15, padlo je pa 85,5 mm dežja. — Prevladovalo so južni vetrovi.

V deželni bolnici izprazneno je volontersko mesto z adjutom letnih 600 K. Doktorji medicine, kateri reflektojejo na to mesto, naj vlože prošnjo do 25. julija t. l. pri vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Gotovo še ni. Dragotin Hribar in Štefan Magolič sta nam poslala svečano izjavo, da g. Govekar ni sotrušnik »Ježeve in da ga ne zadene nikaka odgovornost za vsebino zadnje »Ježeve« številke. — Mogoče, da je res tako, mogoče pa tudi, da ni res.

Najnowejše novice. Šest turistov izginalo. Iz Ženeve je odšlo pretečeno soboto šest nemških vseučiliščnikov na Montblanc. Kesi se dosedaj še niso vrnili, še jih je velika ekspedicija iskat. — Cerkvene tativne. Goriški porotniki so obsođili nekega Giulia in njegovo ljubico Roprettig, prvega na 7 let, drugo pa na 2 leti ječe, ker sta kradla po raznih goriških cerkvah. — Medved je raztrgal v menažeriji v Senftenbergu ravnatelja menažerije Malyja. — Velike povodnje so imeli v Valladolidu na Španskem. Ponesrečilo je tudi mnogo oseb. — Sedem oseb je utonilo v enem dnevu pri kopanju v reki Po. — Krščanski volilni slepjarji. V St. Hippolitu je bila obsojena volilna komisija iz Oberarnsdorfa; vsak član je dobil teden dñi zapora. Predsednik komisije je bil župan Gruber, ki je izjavil, da ne zna ne brati ne pisati ter tudi ni vedel, da mora vsak volilec sam priti volit. Pobral je temveč volilne liste ter dal nanje zapisati ime krščansko socialnega kandidata za deželni zbor, Daschla. — Veliki požari. V Oberwangenbachu na Barvarem je p. žar unišil celo vas. Zgorele so tudi tri osebe. V Gorčakovu pri Varšavi je zgorelo 155 poslopov in dve gosp. — Zaradi velike železniške nezgode na Španskem je odstopil finančni minister, ki je bil do zadnjega časa načelnik upravnega sveta pri dotični železnični. Prebivalstvo ne pusti nobenemu vlaku voziti, dokler ne dobe žrtve nesreče zadostenje. — Boj med orožniki in vojaki. V vasi Sierning pri Steyrju je imelo 7 vojakov ondotnega lovskoga bataljona nočno vajo. Nočni čuvaj je misil v temi, da so tatoči ter je poklical orožnike. Orožniki so bili istega mnenja ter so na vojake streljali. Eden vojak je mrtev, eden pa smrtno ranjen. — Pomilošenje v Črnigori. Knez Niko je povodom nove vlade v Srbiji pomilostil 39 zločincev. — Volkovi v Srbiji. V okolici Kupreša se pojavljajo zadnji čas vol

